

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פשמי סיבר - 091109

תאריך עדכון אחרון 23-10-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תמאך: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קריiminולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר תמר ברנבלום

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tamar.berenblum@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכו הקורס: ימי ד' בתיאום מראש

מורים הקורס:

תאור כללי של הקורס:

לאורך ההיסטוריה האנושית לוו הפיתוחים הטכנולוגיים השונים בניצולם ע"י עולם הפשע. האינטרנט והשימוש בו מאפשרים פריצת גבולות של זמן ומרחב כפי שהם מוכרים לנו ומעוגנים בחקיקה ובפיקוח הפורמאלי ע"י מוסדות המדינה. מכיוון שכך נוצרת אשליה של אוניברסיות, ביטחון והיעדר פיקוח התורמת לביטויים של אלימות ופשיעה.

קורס זה יבחן את גילוי הפשעה וסתיה בראשות תוך מתן דגש לגורם האנושי - התוקפים והקורבנות. יתר על כן, מכיוון שהעיסוק בפשעה וסתיה כרוך באופן הדוק בשאלת ההתחדשות עם תופעות אלו ובאופן הפיקוח והתגובה החברתית ביחס אליהן, עוסוק גם ברגולציה ובפיקוח החברתי של פשיי סיבר ומחשב.

מטרות הקורס:

במישור התיאורטי נדון ברלוונטיות של תיאוריות קריימינולוגיות הקיימות ונבחן את הרלוונטיות שלהן ביחס לפשיי סיבר ומחשב. במישור הישומי נדון בהתפתחותן של פרקטיקות לפיקוח חברתי ורגולציה של פשעה וסתיה למרחב הסיבר.

במישור המתודולוגי עוסוק באתגרים לבניית מערכי מחקר קריימינולוגיים בתחום הסיבר

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להפגין ידע בנוגע לתיאוריות קריימינולוגיות ואופן "שומן" ביחס לפשיי מחשב וסיבר.

להפגין ידע ביחס לפשיי סיבר ולדרכים לפיקוח ורגולציה שלהם.

לעצוב מערכי מחקר בתחום פשיי המחשב באופן ביקורתי.

דרישות נוכחות (%):

מלאה

שיטת ההוראה בקורס: פרונטליית

רשימת נושאים / תוכנית הלימודים בקורס:

1. האינטרנט כזרה חברתית וכזרה למחקר קריימינולוגי

2. פשעה וסתיה באינטרנט

-
3. קורבנות פשעי מחשב וס"בר
4. מע' אכיפת החוק והאינטרנט – רגולציה, חקיקה ומשפט, משטרת
5. מחקר פשעי ס"בר – סוגיות מתודולוגיות

חומר חובה לקריאה:
מבוא

דרור י. (2011) ההבניה החברתית של טכנולוגיה: על הדרך שבה ערכים, חוק ואכיפה מוטמעים בטכנולוגיה, בთוך: אלקין קורן נ. ובירנהך מ. (2011) רשות משפטית: משפט וטכנולוגיה מידע, ת"א: אוניברסיטת ת"א. 79-116.

פשיעה וסטיה באינטרנט – הגדרות

Brown S. (2006). *The criminology of hybrids: Rethinking crime and law in techno social networks*, *Theoretical Criminology*, 10(2): 223-244.

Grabosky P. (2001). *Virtual criminality: old wine in new bottles? Social and Legal Studies*, 10(2): 243-249.

Grabosky P. (2014). *The Evolution of Cybercrime, 2004- 2014. RegNet Working Paper*, No. 58, Regulatory Institutions Network.

Yar M. (2005). *The Novelty of "Cybercrime": an assessment in light of routine activity theory*. *European Journal of Criminology*, 2: 407-427.

פשיעה וסטיה באינטרנט – פשעים כלכליים

Herley C. (2012), "Why do nigerian scammers say they are from nigeria?" WEIS, 1-14.

Tom Buchanan & Monica T. Whitty (2014) *The online dating romance scam: causes and consequences of victimhood*, *Psychology, Crime & Law*, 20:3, 261-283

פשיעה וסטיה באינטרנט – אלימות

Strikwerda L. (2015). *Present and Future Instances of Virtual Rape in Light of Three Categories of Legal Philosophical Theories on Rape*, *Philos. Technol.* (2015) 28:491-510

קורבנות פשעי מחשב וס"בר

Bossler, A., & Holt, T.J. (2010). *The effect of self-control on victimization in the cyberworld*. *Journal of criminal Justice*, 38: 227-236.

Shalhoub-Kevorkian, N., & Berenblum, T. (2010). *Panoptical web: internet and victimization of women*, *International Review of Victimology* 17: 69-95.

נגי ע. (תשע"ג). המרשות, מיזוגנית וחופש הביטוי, משפט וממשל, כרך טו, עמודים 1-42.

Henson, B., Reys, B. W., & Fisher, B. S. (2013). *Fear of crime online? Examining the effect of risk, previous victimization, and exposure on fear of online interpersonal victimization*. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 29(4), 475-497.

מע' אכיפת החוק והאינטרנט – פיקוח חברתי ורגולציה

Brignal T. (2002). *The new Panopticon: the internet viewed as a structure of social control*". *Theory and Science*, 3(1): 1-13.

Barzilai-Nahon K. (2008). "toward a Theory of Network gatekeeping: A Framework for Exploring Information Control", *Journal of the American Information Science and Technology*, 59(9): 1-20.

Goldsmith, J., & Wu, T. (2008). *Who controls the internet? Illusions of a borderless world*. New York: Oxford University Press.

DeNardis, L. (2014). *Controlling internet resources*. In L. DeNardis (Ed.), *The global war for internet governance* (pp. 33-62). CT: Yale university press.

Take, I. (2012). *Regulating the Internet infrastructure: A comparative appraisal of the legitimacy of ICANN, ITU, and the WSIS*. *Regulation & Governance*, 6, 499-523
doi:10.1111/j.1748-5991.2012.01151.x

מע' אכיפת החוק והאינטרנט – פיקוח בלתי פורמלי
מרקחה הבוחן של ביש ברש"

Huey, L., Nhan, J. and Broll, R. (2012), 'Uppity Civilians' and 'Cyber-Vigilantes': The Role of the General Public in Policing Cyber-Crime, *Criminology & Criminal Justice*, 13: 81-97

מע' אכיפת החוק והאינטרנט – חקיקה ומשפט

Chawki M. (2005). "A critical look at the regulation of cybercrime: a comparative analysis with suggestion for legal policy", *The ICFAI journal of Cyberlaw*, IV (4): 1-56.

Lessig, L. (2006). *Code: Version 2*, Ney-York: Basic Books.

McQuade III, Samuel C. 2006. *Understanding and Managing Cybercrime chapter 8*.

Michael N. Schmitt and Liis Vihul, "The Nature of International Law Cyber Norms", in Anna-Maria Osula and Henry Roigas (eds.), *International Cyber Norms*, CCDCOE, 2016

טננביים א.ג., (2006), "על המטאפורות בדיי' המחשבים והאינטרנט", שער משפט, כרך ד' (2)
עמודים 359-396.

מע' אכיפת החוק והאינטרנט – משטרת

Walker D., Brock D., and Stuart T.R. (2006). *Faceless-Oriented Policing: Traditional*

- Policing Theories Are Not Adequate in a Cyber World. The Police Journal, 79: 169-176.*
- Wall S.D. (2007). Policing cybercrimes: situating the public police in networks of security within cyberspace. Police Practice and Research: An International Journal, 8(2): 183-205.*
- Schneider, C., & Trottier, D. (2011). The 2011 Vancouver riot and the role of Facebook in crowds-sourced policing. CB Studies, 175: 57-72.*
- פשי מחשב – מניעה מצבית והרתעה
- Maimon D., M. Alper, B. Sobesto and M. Cukier. (2014). Restrictive Deterrent Effects of a Warning Banner in an Attacked Computer System. Criminology 52(1): 33-59*
- Maimon, D., Wilson, T., Ren, W., & Berenblum, T., (2015). On The Relevance of Spatial and Temporal Dimensions in Assessing Computer Susceptibility to System Trespassing Incidents, British Journal of Criminology.*

- מחקר פשי ס"ב – סוגיות מתודולוגיות
- Bhutta, Christine Brickman. 2012. "Not by the Book: Facebook as a Sampling Frame." Sociological Methods and Research.*
- Cook, Colleen, Fred Heath, and Russel L. Thompson. 2000 "A meta-analysis of response rates in web-or internet-based surveys." Educational and psychological measurement 60: 821-836.*
- Siang, Sanyin. 1999. Researching Ethically with Human Subjects in Cyberspace. Professional Ethics Report 4*
- Tcherni, Maria., Andrew Davies, Giza Lopesand and Alan Lizotte. 2015. "The Dark Figure of Online Property Crime: Is Cyberspace Hiding a Crime Wave?" Justice Quarterly*

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכיבätzין הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה	80 %
הרצאה	0 %
השתתפות	10 %
הגשת עבודה	0 %
הגשת תרגילים	10 %
הגשת דוחות	0 %
פרויקט מחקר	0 %
בחנים	0 %
אחר	0 %

מידע נוסף / הערות:

המרצה שומרת לה את הזכות לעדכן את רשימת הקריאה